

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно – аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.
Бюлетень підготували: С. Горова, Т. Гранчак, О. Пестрецова. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40 – річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524 – 25 – 48, (044) 525 – 61 – 03. Е – mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 78
(25 жовтня 2011 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	5
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	12
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	19
ПОЛІТИКА	33
ЕКОНОМІКА.....	38

КИЇВ 2011

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Державний візит Президента України до Федеративної Республіки Бразилія

23 жовтня Президент України В. Янукович відбув з державним візитом до Федеративної Республіки Бразилія.

25 жовтня у рамках візиту в столиці Бразилії глава Української держави проведе зустрічі з Президентом Республіки Д. Руссефф та Головою сенату Національного конгресу Ж. Сарнеєм.

Планується, що в присутності Президентів України та Бразилії буде підписано ряд двосторонніх документів у сферах сільського господарства та охорони здоров'я. Напередодні, 24 жовтня, у Сан-Паулу відбулася зустріч глави Української держави з губернатором штату Сан-Паулу Ж. Алькміном.

В. Янукович наголосив, що його державний візит до Бразилії не випадково почався саме з відвідання Сан-Паулу – адже йдеться про найбільш розвинутий регіон Бразилії.

В. Янукович та Ж. Алькмін обговорили перспективи співпраці на міждержавному та міжрегіональному рівнях у різних галузях економіки. Ішлося також про економічну ситуацію в світі, стан національних економік України та Бразилії.

Губернатор штату підкреслив, що для нього є великою честю вітати в Сан-Паулу українську делегацію. Ж. Алькмін запросив В. Януковича приїхати на матч відкриття чемпіонату світу з футболу у 2014 р., що відбудеться в Сан-Паулу.

Зі свого боку Президент України запросив губернатора Сан-Паулу на матчі Євро-2012. В. Янукович звернув увагу на тісні футбольні зв'язки, що нині існують між Україною та Бразилією – зокрема за ФК «Шахтар» сьогодні грає вісім бразильських футболістів.

Президент також зустрівся з представниками бразильських ділових кіл. Під час зустрічі В. Янукович висловив переконання, що партнерство України та Бразилії має значний невикористаний потенціал і не відображає реальних можливостей сторін.

Глава держави звернув увагу на нинішню позитивну динаміку товарообігу між Україною та Бразилією – за дев'ять місяців 2011 р. цей показник зріс на третину порівняно з аналогічним періодом минулого року. «Утім, я глибоко переконаний, що нинішній обсяг торгівлі не відображає реальних можливостей сторін», – резюмував Президент України.

В. Янукович підтвердив, що Бразилія є ключовим торговельно-економічним партнером України в Латинській Америці. У цьому контексті Президент високо оцінив результативність проведення наприкінці вересня в Києві п'ятого засідання Міжурядової українсько-бразильської комісії з питань торговельно-економічного співробітництва. «Виконання досягнутих

домовленостей, зокрема щодо взаємодії у сфері енергетики, сприятиме подальшому розвитку співпраці між двома країнами», – зазначив він.

При цьому В. Янукович висловив упевненість у тому, що диверсифікація двосторонньої торгівлі між Україною та Бразилією відповідає інтересам бізнесу в обох країнах.

На думку глави держави, ідеться насамперед про високотехнологічне виробництво – продукцію хімічної промисловості та металургії, авіа- та суднобудування, обладнання для машинобудування та енергетики тощо. «У питаннях технологічного співробітництва українські підприємства більш гнучкі, ніж європейські та північноамериканські компанії. У цьому зв'язку, між нашими країнами існують значні перспективи започаткування у Бразилії спільних проектів на основі українських технологій і бразильських інвестицій», – сказав В. Янукович.

Вдалим прикладом такої співпраці він назвав стратегічний для двосторонніх відносин України та Бразилії в космічній сфері проект «Циклон-4 – Алкантара», який «перейшов у фазу практичної реалізації».

Глава держави назвав перспективними напрямками для інвестицій в Україні інфраструктурні проекти в рамках підготовки до Євро-2012, сільське господарство, переробну промисловість, житлове будівництво, сферу телекомунікацій.

«Україна відкрита для діалогу з бразильським бізнесом на всіх рівнях – від малих і середніх підприємств до найбільших корпорацій... Запрошую вас відвідати Україну з метою налагодження партнерських контактів з українськими компаніями, обговорення можливостей та винайдення подальших шляхів розбудови взаємовигідної ділової співпраці», – резюмував Президент.

В. Янукович запросив представників бразильського бізнесу до участі в національному проекті «Нова енергія» та національному проекті морського терміналу з приймання скрапленого природного газу. «Усі національні проекти України, які фактично є аналогом Програми прискореного розвитку Бразилії, відкриті для іноземних інвесторів», – підкреслив глава держави.

В. Янукович, зокрема, зауважив, що проект «Нова енергія» передбачає заходи для підвищення енергоефективності та розвитку альтернативної енергетики в Україні. «Наша держава активно прагне до якнайповнішого використання можливостей відновлювальної енергетики – у 2009 р. ми ввели один із найвищих у Європі «зелений тариф», а торік приєдналися до Європейського енергетичного співтовариства», – сказав він. «Знаю, що компанії Бразилії мають широкий досвід у виконанні проектів, подібних до Національного проекту «Нова енергія», і запрошую їх до активної співпраці», – підкреслив Президент.

Говорячи про проект морського терміналу з приймання скрапленого природного газу, глава держави зауважив, що він передбачає будівництво протягом наступних трьох років об'єкта, потужність якого сягатиме 10 млрд куб. м на рік. «Проект дає можливість розширити альтернативні канали постачання газу в Європу через існуючу газопровідну систему

України. Цей проект є важливим і для розбудови європейської системи безпеки», – сказав В. Янукович.

Президент наголосив, що йдеться про перший масштабний проект, що реалізуватиметься в Україні за схемою державно-приватного партнерства. «Участь бразильських компаній у цьому проекті має для нас важливе значення. І тому запрошую вас стати його стратегічними інвесторами», – сказав глава Української держави.

В. Янукович запросив бразильських бізнесменів долучитися до роботи Ради вітчизняних та іноземних інвесторів при главі Української держави, зауваживши – цей орган було створено саме для встановлення безпосереднього діалогу між владою та бізнесом.

Робота ради, наголосив Президент, є додатковим важелем у процесі підвищення інвестиційного потенціалу та привабливості України. «До складу ради увійшли керівники найбільших українських підприємств і провідні іноземні інвестори. Нам буде вельми приємно, якщо і представники великого бразильського бізнесу виявлять своє бажання та зацікавленість працювати у рамках механізму взаємодії влади та підприємців, а саме, стануть членами ради», – сказав В. Янукович.

Президент підкреслив, що діяльність ради має на меті зокрема сприяти залученню та ефективному використанню вітчизняних та іноземних інвестицій, забезпеченню конституційних прав на приватну власність та ведення підприємницької діяльності.

«Влада нашої держави відкрита до діалогу з представниками ділових кіл і зацікавлена у створенні сприятливого середовища для суб'єктів підприємницької діяльності в Україні. Покладаю великі сподівання на те, що інтерес бразильського бізнесу до України й надалі буде суттєво зростати», – зазначив Президент, наголосивши – сьогодні Україна упевнено рухається шляхом комплексних реформ.

Водночас, на думку В. Януковича, партнерство України і Бразилії необхідно посилювати реалізацією конкретних проектів. «Ми маємо угоду про стратегічне партнерство, яку треба наповнювати змістом», – заявив глава Української держави під час зустрічі з президентом Федерації промисловців Сан-Паулу П. Скаффом.

Президент також висловив упевненість, що Україна і Бразилія мають значний потенціал для розвитку співробітництва. «Ми готові співпрацювати у конкретних проектах, запропонувати вам наші можливості», – зазначив В. Янукович.

Президент Федерації промисловців Сан-Паулу погодився із співрозмовником – Україна і Бразилія мають всі можливості для співробітництва в багатьох напрямках. «Важливо, щоб бізнес між нашими країнами розвивався. Ми зробимо все, щоб Україна і Бразилія стали ближчими», – зазначив П. Скафф.

Під час зустрічі П. Скафф вручив Президенту України почесну відзнаку Федерації промисловців штату Сан-Паулу. Такою відзнакою також вже

нагороджені 15 глав іноземних держав, які відвідали Федерацію під час своїх візитів до Бразилії.

Також у Сан-Паулу відбулася зустріч В. Януковича з представниками української громади Бразилії. Президент України запросив представників української громади Бразилії частіше відвідувати Україну.

В. Янукович, зокрема, акцентував увагу присутніх на тих реформах, що нині активно здійснюються в країні. «Зараз ми намагаємося знайти таку можливість розвитку економіки, яка дасть державі позитивний поштовх», – сказав він, запропонувавши українцям, які проживають у Бразилії, повертатися в Україну.

В. Янукович високо оцінив ту роль, яку відводить влада Бразилії українській діаспорі та її участі в суспільно-політичному житті країни. «Поважають вас – значить поважають Україну. І це ваша заслуга, що ви знайшли своє місце в цій країні, голосно заявили про себе», – підкреслив Президент.

Глава Української держави привітав українців, які проживають у Бразилії, з 20-річчям незалежності України. Він також привітав присутніх із 120-ю річницею від початку української імміграції до Бразилії.

Зі свого боку представники української громади Бразилії наголосили, що дуже зацікавлені в розширенні своїх зв'язків з Україною. «Ми бачимо своє майбутнє в тому, щоб розвивати відносини з Україною», – сказав голова правління Українсько-бразильської центральної репрезентації В. Соротюк.

Президент України передав у подарунок громаді вишиванки, українські музичні інструменти та книги. Представники української громади Бразилії подарували В. Януковичу альбом бразильського художника українського походження М. Бакуна (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 23–25.10).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, канд. іст. наук, заввідділу СІАЗ НБУВ

В Україні розпочала роботу місія МВФ

З 25 жовтня по 4 листопада в рамках розгляду питання про виділення Україні чергового траншу за програмою stand-by¹ в Києві працюватиме місія Міжнародного валютного фонду. Про це заявив глава представництва МВФ в Україні М. Альєр.

---

¹ Довідково: нова програма співпраці України і МВФ, схвалена в липні 2010 р., передбачає виділення Україні кредиту на суму 15 млрд 150 млн дол під ставку 3,5 % річних. Термін дії програми – 2,5 роки.

Одразу після схвалення програми співпраці Україна отримала перший транш у розмірі 1 млрд 890 млн дол. Рішення про виділення другого траншу в розмірі 1 млрд 500 млн дол. рада директорів МВФ ухвалила 22 грудня 2010 р.

Зазначимо, що в січні – вересні Київ втратив можливість отримати від МВФ три квартальні кредити в розмірі приблизно 1,5 млрд дол. кожен у рамках програми stand-by загальним обсягом понад 15 млрд дол. через невиконання узгоджених з фондом вимог, серед яких – проведення пенсійної реформи, підвищення тарифів на газ для населення і теплокомуненерго, пошук коштів для покриття дефіциту бюджету НАК «Нафтогаз України».

Водночас набрання чинності з 1 жовтня оновленої редакції пенсійної реформи та підвищення з цього ж моменту на 11,8 % ціни на природний газ для промислових споживачів і на 59 % – тарифів для бюджетних і інших споживачів теплової енергії (окрім населення) дають уряду підстави очікувати візит чиновників МВФ із значною долею оптимізму.

Нагадаємо, раніше віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики України С. Тігіпко заявляв, що місія МВФ прибуде до України нарикінці жовтня і не виключав, що МВФ може виділити Україні два транші одночасно.

При цьому, відповідно до прогнозів урядовця, щоб виконати ключову умову відновлення кредитування міжнародними фінансовими організаціями Україна буде змушена до кінця 2011 р. підвищити тарифи на газ для населення. «Перемовини з МВФ свідчать про те, що комунальні послуги подорожчають на 32 %. Можливо, більше. Дуже велика може бути для нас проблема. Ми ведемо переговори, і, можливо, ми домовимося з Росією про зниження вартості газу. Ми вже підняли тарифи на 50 %. Десять років про це говорили, але уряд пішов на це непопулярне рішення. Ми робимо такі політичні кроки, тому що це важливо для населення», – зазначив С. Тігіпко.

З іншого боку, представники владного табору не виключають, що можна буде обійтись й без таких непопулярних у потенційних виборців заходів. Зокрема, на думку представників Партії регіонів (ПР), за наявності прогресу за іншими напрямками МВФ може відмовитись від вимоги підвищення тарифів для населення.

«Ми відзвітуємо про стабільну макроекономічну ситуацію в поточному році і очікуване зростання ВВП в 5 %, що вище за прогнози західних аналітиків. Питання підвищення ціни газу для населення цілком є предметом для переговорів. МВФ вивчить реалістичність проекту Держбюджету на 2012 р., і якщо побачить, що ми виходимо на відповідний вимогам фонду дефіцит (1,5 % ВВП) без підвищення, може піти на коригування своїх вимог», – переконаний голова підкомітету Верховної Ради з питань міжнародної економічної політики А. Плотніков. Його підтримує заступник глави фракції Партії регіонів А. Кінах, який вважає за необхідне добиватися коригування вимог МВФ, «особливо виходячи з того, що різке підвищення тарифів істотно знизить купівельну спроможність громадян і уповільнить відновлення внутрішнього ринку». За словами депутата, під час свого візиту до Вашингтону він переконався, що чиновники МВФ «налаштовані на відновлення співпраці і готові змінити програму».

Утім, більшість оглядачів вважає, що уникнути підвищення тарифів для населення навряд чи вдасться. Альтернативним шляхом могло б стати

скорочення соціальних статей, проте останні події навколо «афгансько-чорнобильських» пільг продемонстрували неготовність населення прийняти такий варіант. Отже, підвищення тарифів – нехай мінімального та з бюджетними дотаціями – уникнути буде вкрай складно.

Поки ж експерти не виключають, що бажані кошти Україна отримає не раніше лютого 2012 р. Такої думки дотримується, зокрема, радник Президента України Р. Шпек. Директор Інституту трансформації суспільства О. Соскін також вважає, що МВФ може відмовити Україні в черговому транші.

Сумніви в тому, що Україна отримає новий транш за програмою stand-by цього року висловлює директор економічних програм Центру Разумкова В. Юрчишин. Водночас, на переконання експерта, Україна сьогодні вкрай зацікавлена у продовженні співпраці з МВФ. «Навесні поточного року економічна ситуація у світі різко погіршала, і тому сьогодні гроші МВФ Україні дуже потрібні – інакше нас чекають великі проблеми», – заявив експерт, уточнюючи, що в іншому випадку Україна ризикує повторити своє падіння 2008 р., хоча, звісно, загальносвітові тенденції можуть внести корективи у розвиток вітчизняного сценарію. «Якщо у світі економічна ситуація стабілізується, то в Україні 90 % шансів, що вона не впаде, як це було в 2008 р. Якщо у світі ситуація не покращає, то Україна має 90 % шансів повторити ситуацію 2008 р.», – резюмував В. Юрчишин.

«Якщо розглядати ситуацію до кінця року, то треба розуміти декілька позицій. По-перше, гроші МВФ допомогли б в обслуговуванні зовнішнього боргу – того самого кредиту фонду, який нам видається з 2008 р., тому що восени ми вже починаємо його виплачувати. По-друге, ці гроші могли піти на покриття дефіциту поточного рахунку України, який ми маємо, і він, ймовірно, зростатиме до кінця року. Тим більше, що ми підвищуватимемо споживання газу з урахуванням ціни на блакитне паливо і початок опалювального сезону», – уточнює аналітик Міжнародного центру перспективних досліджень (МЦПД) О. Жолудь.

«Життєво необхідним» для України називає отримання коштів МВФ начальник відділу аналізу і досліджень «Райффайзен Банк Аваль» Д. Сологуб. За його словами, вони потрібні для покриття дефіциту державного бюджету та посилення резервної позиції Національного банку. Крім того, на його думку, виділення Україні коштів МВФ сприятиме посиленню довіри з боку інвесторів.

Водночас, на думку виконавчого директора Міжнародного фонду Блейзера О. Устенка, Україна потребує не так коштів МВФ, як проведення тих реформ, що вимагає міжнародна фінансова організація.

«Реально, Україна не так потребує цих грошей... М. Азаров має рацію, коли каже, що гроші не так потрібні, потрібен сигнал, потрібна співпраця з МВФ для того, аби намагатися підтримувати ситуацію відносно стабільною, особливо на фоні поглиблення конкуренції у світі за будь-який додатковий фінансовий ресурс, а тим більше, такий дешевий як у МВФ», – сказав О. Устенко.

Нагадаємо, що наприкінці серпня Прем'єр-міністр України М. Азаров заявляв про те, що на сьогодні Україна не потребує чергового траншу МВФ. «Виникає питання, він (транш) нам потрібний зараз? Я відповідаю за фінанси країни, я відповідаю – не потрібний. Для чого я збільшуватиму зовнішній державний борг, для чого, хто мені може відповісти? Для чого я погіршуватиму параметри країни на міжнародних ринках і залучатиму ці 2–3 млрд дол. До речі, які йдуть не до бюджету і не на фінансування дефіциту бюджету, а на збільшення валютних ресурсів країни, на підтримку стабільності. У нас хіба є проблеми якісь? Гроші нам зараз, ще раз говорю, не потрібні. Якщо вони будуть потрібні, ми поїдемо до Вашингтона, поставимо певні умови, виконаємо ці умови і отримаємо транш. Жодних перешкод для цього не існує», – звернув увагу Прем'єр на розширеному засіданні колегії Міністерства освіти і науки, молоді і спорту.

Цю інформацію пізніше підтвердив віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики С. Тігіпко в ефірі телеканалу ICTV. «Якщо говорити, куди йдуть гроші МВФ зараз, то ми повинні всі прекрасно розуміти, що ці гроші йдуть у валютні резерви Національного банку. І останній транш, який ми повинні були б отримати, весь він повинен був би піти у валютні резерви», – додав він. Нагадаємо, що за повідомленням прес-служби Національного банку України, за вересень золотовалютні резерви України скоротились на 3 млрд 255,65 млн дол., причиною чого ряд експертів називає скуповування готівкового долара населенням, і становили 34 млрд 950,18 млн дол. «Якщо третій транш ми не отримаємо, то бюджет не постраждає, але це буде поганим сигналом для інвесторів», – зазначив С. Тігіпко.

Таку позицію поділяє президент Українського аналітичного центру О. Охрименко, який вважає, що налагодження продуктивної співпраці з МВФ додаватиме Україні іміджевих переваг і матиме стабілізуючий ефект для економіки країни. «Так, сьогодні у нас немає проблем з об'ємом золотовалютних запасів НБУ. ..Проте з урахуванням того, що до кінця року Україна повинна виплатити в цілому 12 млрд дол. боргу – різним структурам, то стає зрозуміло, що зниження золотовалютних об'ємів НБУ хоч би на 10 млрд дол. може серйозно відбитися на стабільності економіки», – наголошує експерт і додає, що уповільнення динаміки співпраці з МВФ може стати тривожним сигналом для ряду кредиторів та інвесторів, мовляв, країна – не зовсім благонадійний партнер, а, отже, працювати з нею небезпечно. Така репутація шкодитиме міжнародному іміджу України.

Отже, експерти погоджуються в тому, що на сьогодні наша держава зацікавлена в продовженні співпраці з МВФ, в якій бачать, у першу чергу, позитивний сигнал для інвесторів. З огляду на це та враховуючи наближення парламентських виборів, можна прогнозувати збереження в Україні двох тенденцій: з одного боку – підвищення тарифів, а з другого – соціальних виплат, що у підсумку посилює ризик зростання інфляції. Тактичним вирішенням питання може стати чергова девальвація гривні, що вигідно власникам більшості підприємств металургійної та інших експортоорієнтованих галузей, які сьогодні

переживають не найкращі часи, але мають лобі в нинішніх правлячих колах. Водночас проводити її за рік до майбутніх виборів уряд може не ризикнути.

При цьому питання часу надходження коштів МВФ вже не стоїть так гостро, як раніше. У цьому контексті успіхом для України можна буде вважати не лише виділення нового траншу МВФ, але й будь-який позитивний прес-реліз за підсумками Місії, в першу чергу – визнання стабільності економічної ситуації в Україні.

С. Горова, влас. кор. СІАЗ НБУВ

Итоги будущего съезда работников образования оппозиция уже оценила...

Как сообщают СМИ, в Киеве 28 октября состоится III Всеукраинский съезд работников образования.

Министерство образования и науки, молодежи и спорта, согласно распоряжению Кабинета Министров Украины от 12 октября, отвечает за его организацию и проведение, сообщили УНН в пресс-службе КМУ (www.unn.com.ua, 14.10.2011 г.).

Задание съезда – осуществить системный анализ современного состояния и проблем образовательной отрасли, отечественного и мирового опыта в этой области, определить основные направления последующего развития образования.

Со времени проведения II Всеукраинского съезда работников образования произошли значительные структурные и качественные изменения. В частности, обновлена нормативно-правовая база, осуществлены мероприятия по модернизации содержания организации образования, внедрена профильная учеба в средней общеобразовательной школе и внешнее независимое оценивание учебных достижений учеников.

Актуальным является внедрение в образование самых современных информационно-коммуникативных технологий, которые должны стать приоритетом развития образования Украины, информируют СМИ.

В свою очередь общественная организация «Академия наук высшей школы Украины» призывает бойкотировать анонсированный образовательный съезд. Об этом идет речь в обращении к педагогам, ученым и общественности, подписанном президиумом данной общественной организации. «Министерство наспех запланировало провести III съезд работников образования в хорошо известных советских традициях, лишь бы только высказать “всенародную поддержку” нынешним руководителям министерства, обелить их очевидные провалы. По приказу сверху были отобраны подконтрольные делегаты съезда от областных управлений и других учреждений», – говорится в обращении (<http://society.lb.ua>, 19.10.2011 г.).

В документе АНВШ также анонсирует бойкот съезда 28 октября и призывает все общественные организации работников образования и науки последовать этому примеру.

Президент академии, доктор геолого-минералогических наук Н. Дробноход, комментируя данную инициативу, подчеркнул: «Мы решились на этот шаг, потому что сейчас в образовательной и научной сферах очень много проблем, без решения которых мы не можем развивать интеллектуальный потенциал страны. И вместо того, чтобы провести открытую и конструктивную дискуссию, Министерство образования устраивает совершенно недемократический съезд, тайно определяет делегатов. От них ожидают не критики и предложений, а только “одобрямс” действий нынешнего состава Министерства. Спросите у работников науки и образования – 99 % их них ничего не слышали о том, что такой съезд вообще будет. Приглашения получили еще меньше людей, да и те до сих пор не знают, где именно будет проходить съезд. Мы в академии наук высшей школы ни такого приглашения, ни сообщения о проведении съезда не получали».

Кроме того, Н. Дробноход отметил, что на съезде планируется рассмотреть совершенно «сырой» и не предлагающий никаких позитивных изменений план развития украинского образования. Однако в условиях, когда все делегаты съезда подконтрольны Министерству образования, этот документ, без сомнений, одобрят.

«Публикуя это обращение, мы не желаем обвинять лично Дмитрия Табачника. Мы просто высказываем свое мнение: образование и наука нуждаются в реформах, а подобные недемократические “дискуссии” не дают шансов на их проведение», – объяснил президент АНВШ. Он также отметил, что не опасается репрессий, которые могут последовать за публикацией обращения: «Я подумал так: если бояться репрессий – а это уже очень часто наблюдается в нашем обществе – мы никуда не придем. Нужно честно и открыто заявить о том, что украинскому образованию и науке угрожает опасность. Надеемся, что работники образования и ученые нас в этом поддержат».

Также с критикой относительно «Национальной стратегии развития образования в Украине на 2012–2021 гг.» выступил директор Центра образовательного мониторинга П. Полянский. Он заявил в своей статье в «Зеркале недели. Украина», что данная стратегия, которую будут обсуждать педагоги 28 октября на III Всеукраинском съезде работников образования, напоминает блеф-стратегию, и одобрение такого документа означает дискредитацию самой идеи модернизации национальной системы образования.

По словам П. Полянского, есть минимум три ключевых вопроса, на которые должен дать ответ проект Национальной стратегии развития образования. Во-первых, кем мы являемся и где мы находимся по сравнению с мировыми лидерами в образовании? Во-вторых, куда мы движемся и какими хотим стать; к какой идеальной модели образования ведут учащиеся,

студентов, педагогов, родителей, страну «образовательные» руководители? И, наконец, в-третьих, когда, как и за счет чего мы достигнем поставленных целей?

«На вопрос, кем мы являемся и где мы находимся по сравнению с мировыми лидерами в образовании разработчики документа так ответ и не дали. Зато констатировали во введении необходимость “кардинальных изменений”, в разделе “Анализ современного состояния национальной системы образования” на двух страницах перечислили подзаконные акты в области образования, принятые “в последние годы” (точнее было бы – “за последние полтора года”), состояние обеспечения учебных заведений компьютерами и т. п. В итоге пришли к выводу, что ранее определенные стратегические задачи в образовании “не получили полной реализации”, а потому “нынешний уровень образования в Украине не позволяет ему в полной мере выполнять функцию ключевого ресурса социально-экономического развития страны”», – отметил в статье П. Полянский.

«На вопрос, куда мы движемся и какими хотим стать, проект дает такой же “исчерпывающий” ответ. Мол, целью является “повышение уровня и доступности качественного образования”, а также привычное со времен “Морального кодекса строителя коммунизма” “обеспечение всестороннего гармоничного развития человека”. Очевидно, что первая дефиниция означает не столько цель, как средство для ее достижения, а вторая – является обычным клише. Концептуальный недостаток проекта – его ориентированность на узкий круг вопросов, которые не охватывают системно весь образовательный сегмент; стратегия в нем часто отождествляется с тактикой управленческой деятельности», – сообщил П. Полянский.

По его мнению, подобные «блеф-стратегии» сводятся к введению в заблуждение относительно истинного положения дел и подлинных намерений разработчика стратегии.

«Их цель – заставить оппонента или конкурента потерять время и ресурсы. Нужна широкая, и не в режиме “блиц”, дискуссия в обществе по вопросам стратегии модернизации национального образования, конечным продуктом которого станет консолидированный документ, который будет воспринят большинством общества», – заявил он (<http://news.zn.ua>, 14.10.2011 г.).

Вместе с тем, по мнению сторонников «Национальной стратегии развития образования в Украине на 2012–2021 гг.», утверждения ее противников относительно неконструктивности документа, не соотносятся с реалиями ближайшего будущего. Недавно, к примеру, министр Д. Табачник сообщил, что в следующем году также будет реализовываться масштабная программа «Равный доступ к качественному образованию», согласно которой, в 2012 г. проектом бюджета запланировано поставить в сельские школы по сравнению с нынешними показателями впятеро больше школьных автобусов – более 1 тыс. единиц.

По словам министра, также «средства будут направлены на строительство новых школ и реконструкцию старых. Очень большая

заложена государственная программа энергосбережения. Планируем в 2012 г. более 2 тыс., в основном школ в сельской местности, перевести на новые технологии энергосбережения».

В проекте бюджета на 2012 г. предусматриваются средства на печать учебников. На учебники для учащихся 1–2 классов в следующем году в проекте бюджета заложено 215 млн грн.

Также, по словам Д. Табачника, почти на 30 % планируется увеличить средства на развитие университетской науки.

Конечно же, далеко не беспредметным на будущем съезде будет рассмотрение рационального использования данных бюджетных средств. Ведь в целом в проекте Государственного бюджета на 2012 г. заложено больше средств на образование, чем за все годы независимости Украины – практически 93 млрд грн, что составляет почти 6,2 % от ВВП страны (<http://sensor.net.ua>, 16.10.2011 г.).

Важным вопросом, несомненно подлежащем в настоящее время рассмотрению, является также и решение наболевшей проблемы материального обеспечения педагогического состава. Ранее Премьер-министр Украины Н. Азаров заявил, что правительство Украины в 2012 г. увеличит зарплаты учителям на 20 %. «В следующем году мы приблизительно на 20 % увеличим зарплаты учителям», – отметил Н. Азаров (<http://economics.lb.ua>, 14.10.2011 г.).

«В первую очередь, эти средства будут направлены на социальную защиту учителей и повышение мотивации труда педагогических работников. Хорошо известна вам проблема малых разрывов между должностными тарифными разрядами. Так вот, средства будут направлены на то, чтобы увеличить соотношение между должностными окладами, то есть междолжностное соотношение», – отмечал недавно в своем выступлении Д. Табачник.

Несомненно, важным вопросом в нашем обществе является также и восстановление системы дошкольного и среднего образования. Бюджет следующего года открывает новые возможности в этом направлении.

Таким образом, под реальный процесс повышения эффективности образования в Украине подводится конкретная материальная база. И такой подход, безусловно, будет способствовать повышению качества образования, что требует предметного обсуждения на предстоящем съезде.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

В парламенте будет введена электронная цифровая подпись на местах голосования депутатов. Управление делами Верховной Рады Украины по результатам тендера заключило соглашение с ООО «БМС Консалтинг» на разработку системы «Электронный зал пленарных заседаний Верховной Рады Украины». Стоимость сделки составила 2 490 000 грн.

Согласно конкурсной документации, компания-победитель должна до конца 2011 г. передать парламенту технорабочий проект системы и опытный макет рабочего места народного депутата.

«Проект должен предусматривать полную интеграцию каждого рабочего места с системами, обеспечивающими планирование, создание и управление всеми документами законотворческого процесса с применением современных веб-технологий и использованием ЭЦП (электронной цифровой подписи), основываясь на решениях, примененных в аналогичных системах парламентов других стран», – говорится в техническом задании (*Комментарии – proUA* (<http://politics.comments.ua>). – 2011. – 25.10).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин направив телеграму співчуття голові Великих національних зборів Турецької Республіки Д. Чічеку.

«Українські парламентарі поділяють глибокий сум та скорботу турецького народу у зв'язку з численними людськими жертвами внаслідок землетрусу в провінції Ван», – зазначається у телеграмі.

В. Литвин від імені народних депутатів України просить передати співчуття і слова підтримки рідним та близьким загиблих, а також побажання швидшого одужання постраждалим (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 24.10).

***

Протягом сесійного тижня 18–21 жовтня Верховна Рада України ухвалила 15 законів та 34 постанови. Відбулося шість пленарних засідань Верховної Ради України. Розглянуто 63 питання порядку денного. За результатами їх розгляду:

- прийнято 15 законів та 34 постанови;
- 10 законопроектів прийнято за основу;
- 21 законопроект та три проекти постанов відхилено. Проголошено 114 депутатських запитів (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 21.10).

***

25 жовтня заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко перебуватиме з робочою поїздкою у Хмельницькій області.

Під час поїздки М. Томенко планує зустрітися зі студентами та викладачами Хмельницького університету «Україна». Окрім того, він зустрінеється з бібліотекарями та освітянами краю, яким презентує діловий щоденник українця «Український щорічник-2012». Щоденник підготували та видали Фонд М. Томенка «Рідна країна» та видавництво «Веселка». Також політик розкаже про інші проекти Фонду «Рідна країна», зокрема про всеукраїнську акцію «Сім чудес України: замки, фортеці, палаци» та видання «Тарас Шевченко. Альбом 1845 р.».

Окрім того, перебуваючи у Хмельницьку, М. Томенко візьме участь у записі програми на місцевому телебаченні та проведе прес-конференцію для ЗМІ (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2011. – 25.10).

***

24 жовтня, перебуваючи у Черкаській області, заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко презентував діловий щоденник українця «Український щорічник-2012», який підготували і видали Фонд М. Томенка «Рідна країна» та видавництво «Веселка».

Як відомо, це вже не перше видання такого року. У минулому році за ініціативи фонду був виданий діловий щоденник українця «Український щорічник-2011». Він був зроблений у форматі ділового щоденника та складений за таким принципом: день розпочинається з дня народження визначного українця, коротких відомостей про нього, цитат, згадок про державні, національні, професійні чи релігійні свята, визначні історичні події тощо. Окрім того, розміщувалася цікава статистична інформація, а на кожний день запропоновано афоризм дня, який пов'язаний з творчістю визначної особистості, що народилася в цей день, або зі своєрідною тематикою дня.

Також віце-спікер подарував директору Черкаського музею «Кобзаря» Т. Шевченка, де відбувалася презентація, портрет Т. Шевченка, написаний 1940 р. відомим народним художником з Полтавщини (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2011. – 24.10).

***

Комітет з питань правосуддя рекомендує парламенту відхилити законопроект про внесення змін до Закону України «Про виконавче провадження» (щодо спрощення процедури поновлення виконавчого провадження у зв'язку із закінченням дії мораторію на задоволення вимог кредиторів банку).

Законопроект (реєстр. № 8307) спрямований на спрощення для кредиторів банку процедури поновлення виконавчого провадження у зв'язку із закінченням дії мораторію на задоволення вимог кредиторів банку шляхом покладення обов'язку поновлення виконавчого провадження на державного виконавця.

Зокрема, передбачається, що виконавче провадження підлягає обов'язковому зупиненню у разі прийняття Національним банком рішення про введення мораторію на задоволення вимог кредиторів на строк три місяці з дати опублікування у газеті «Урядовий кур'єр» або «Голос України» інформації про те, що менший строк не встановлений у вказаному рішенні НБУ. Крім того, підкреслювали парламентарі, у подальшому після усунення обставин, які стали підставою для зупинення виконавчого провадження, державний виконавець протягом трьох днів з моменту, коли йому стало про це відомо, зобов'язаний своєю постановою поновити виконавче провадження за власною ініціативою або за заявою стягувача.

Під час обговорення члени комітету дійшли висновку, що у законопроекті відсутній власний предмет правового регулювання. На думку народних депутатів, у разі прийняття запропонованих змін відбудеться дублювання вже існуючих норм, закріплених Законом «Про банки і банківську діяльність».

Народні депутати звертали увагу на те, що експерти Національного банку, Інституту законодавства Верховної Ради України та Головного науково-експертного управління апарату Верховної Ради України не підтримують цей законопроект (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 24.10*).

***

Комітет у закордонних справах рекомендує парламенту ратифікувати Угоду між урядом України та урядом Федеративної Республіки Бразилія про співробітництво в оборонній сфері.

Згідно з Угодою, зазначалося під час засідання, співробітництво між сторонами, що керуються принципами рівності, взаємності та спільних інтересів, згідно з національним законодавством держав кожної зі сторін та їхніми міжнародними зобов'язаннями, має такі цілі: розвиток співробітництва між сторонами в оборонній сфері, особливо у сфері досліджень та розробок, матеріально-технічного забезпечення та закупівлі оборонних товарів та послуг; обмін знаннями та досвідом, набутими у сфері операцій, під час використання імпортного та національного військового обладнання, а також під час проведення міжнародних миротворчих операцій; обмін знаннями та досвідом у науково-дослідній і технологічній сферах; участь у спільних заходах з навчання та підготовки військовослужбовців, військових навчаннях, а також обмін інформацією стосовно цих питань; співробітництво у сфері оборонних систем та обладнання; сприяння співробітництву у сфері обміну розвідувальною інформацією з метою боротьби з міжнародними злочинами відповідно до національного законодавства держав сторін, а також співробітництво в інших напрямках оборонної сфери, які можуть становити інтерес для обох сторін.

Окрім того, на засіданні зауважувалося, що, відповідно до Угоди, співробітництво в оборонній сфері має здійснюватися у напрямках взаємних візитів вищих посадових осіб до цивільних та військових установ; зустрічей між рівнозначними оборонними структурами; обміну інструкторами, а також студентами військових навчальних закладів; участь у теоретичних і практичних навчальних курсах, ознайомлювальних етапах, семінарах, конференціях, обговореннях та симпозіумах, що проводяться у військових і цивільних установах оборонної сфери, за спільною згодою сторін. Також співробітництво має здійснюватися за напрямками: візити військових кораблів та літаків (відповідно до національного законодавства держав сторін); культурні та спортивні заходи; співробітництво, пов'язане з матеріалами військового призначення й оборонними послугами; застосування та розроблення оборонних програм і проектів, а також взаємний обмін

представниками Збройних сил. Відповідний законопроект зареєстровано за № 0221 (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).* – 2011. – 24.10).

***

Комітет з питань європейської інтеграції рекомендує парламенту ратифікувати Угоду між Україною та Естонською Республікою у сфері соціального забезпечення.

На засіданні зазначалося, що Угода, підписана 5 жовтня 2010 р. у м. Таллінн, укладена з метою вдосконалення чинної договірно-правової бази у сфері соціального забезпечення громадян обох держав. Така необхідність, підкреслили учасники засідання, виникла у зв'язку зі значними змінами у законодавстві про соціальне забезпечення України та Естонської Республіки, які відбулись з моменту підписання Договору між урядом України і урядом Естонської Республіки про співробітництво в галузі соціального забезпечення (20 лютого 1997 р.). Зокрема, зауважувалося, що в Україні було прийняте законодавство про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань; на випадок безробіття; з тимчасової втрати працездатності, а також законодавство про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.

Члени комітету зазначили, що Угода застосовується в Україні до законодавства, яке регулює: загальнообов'язкове державне пенсійне страхування; загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання; загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття; державну допомогу сім'ям з дітьми в частині, що стосується народження дитини і догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку; допомогу на поховання. Відповідний законопроект зареєстровано за № 0227 (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).* – 2011. – 24.10).

***

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді направити на доопрацювання проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення адміністративної відповідальності за порушення правил руху через залізничні переїзди та перевезень пасажирів автомобільним транспортом.

Законопроектом (реєстр. № 8747), поданим Кабінетом Міністрів, пропонується викласти в новій редакції ст. 123 Кодексу України про адміністративні правопорушення та внести зміни до ст. 3-1, 221, 222, 229, 255 вказаного Кодексу, а також до ст. 20 Закону «Про автомобільний транспорт».

Члени комітету, проаналізувавши законопроект, зазначили, що чинна редакція ст. 123 КУпАП є більш вдалою, оскільки містить конкретний перелік правопорушень, а запропонована нова редакція є бланкетною, тобто відсилочною, що може викликати певні труднощі при застосуванні статті на

практиці. До того ж санкція ч. 2 ст. 123 КУпАП (у редакції законопроекту) передбачає застосування таких видів стягнень, як оплатне вилучення транспортного засобу та адміністративний арешт. Відповідно до вимог ст. 28 та 32 КУпАП, застосування таких стягнень є виключною компетенцією суду, але при цьому законопроект не передбачає внесення відповідних змін до ст. 235-1 КУпАП щодо позбавлення посадових осіб військової інспекції безпеки дорожнього руху військової служби правопорядку у Збройних силах України повноважень розглядати справи, передбачені ч. 2 ст. 123 КУпАП.

Члени комітету також зауважили, що запропоновані зміни до ст. 133-1 КУпАП передбачають значне підвищення санкцій, зокрема встановлюють максимальний штраф у розмірі 120 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. З огляду на це, відповідного коригування потребують повноваження окремих посадових осіб щодо накладення адміністративних стягнень, передбачені ст. 229 КУпАП, тому що у разі прийняття проекту виявиться, що навіть директор Державного департаменту автомобільного транспорту (який, відповідно до вимог ст. 229 КУпАП, має право накладати штраф до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян) не зможе виконувати свої обов'язки з розгляду справ про адміністративні правопорушення, передбачені ч. 11 ст. 133-1 КУпАП (у редакції законопроекту). Адже санкція цієї частини передбачає можливість накладення на посадових осіб або фізичних осіб-підприємців штрафу в розмірі від 100 до 120 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Комітет зазначив: зазначені недоліки не можуть бути усунені під час підготовки законопроекту до розгляду в другому читанні, адже це призведе до порушення вимог ст. 116 Регламенту Верховної Ради України. З урахуванням викладеного, члени комітету ухвалили рішення рекомендувати Верховній Раді України повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 24.10*).

***

Народный депутат, член парламентской фракции Партии регионов, председатель подкомитета по вопросам международной экономической политики Комитета Верховной Рады Украины по вопросам экономической политики А. Плотников убежден, что развитие экономических отношений с другими странами – это позитив для экономики нашего государства. Об этом он заявил, комментируя визит Президента Украины В. Януковича в Бразилию.

«Я считаю, что нам выгодно развивать экономические отношения с другими странами. И в данном случае сотрудничество с Бразилией, как со страной, которая имеет большой рынок в Латинской Америке, – это большой плюс для Украины», – отметил политик.

А. Плотников выразил убеждение, что у Украины есть все возможности развивать сотрудничество с Бразилией в плане экспорта традиционно популярных отечественных товаров.

«Все те страны, сотрудничество с которыми выгодно для Украины, должны находиться в сфере нашего первоочередного внимания. И не нужно здесь противопоставлять один регион другому и говорить о том, что если мы объявили курс на евроинтеграцию, то мы не можем сотрудничать с другими регионами», – подытожил он («*Рупор Житомира*» (<http://ruporzt.com.ua>). – 2011. – 24.10).

***

Отказавшись от ядерного оружия, Украина потеряла свое влияние и вес в международном сообществе, ничего не получив взамен. Такое мнение высказал народный депутат из фракции КПУ А. Голуб.

«Украина отказалась от передовых технологий, которые существовали на тот момент. Украина стала абсолютно равноправным партнером в международных отношениях. Понятно, что при обслуживании этого комплекса Украина сталкивалась с целым рядом проблем, но вместо того, чтобы их решать, пошли по пути наименьшего сопротивления. Просто лишились ядерного ракетного комплекса», – отметил парламентарий.

По словам А. Голуба, Украина не получила тех преференций, которые были обещаны, особенно западными партнерами. То есть государство понесло от разоружения только потери. «Государство с ядерным статусом имеет совсем другой вес в мире», – подчеркнул нардеп.

По его мнению, и политическая ситуация в стране могла бы сложиться иначе. Коммунист считает, что единственной возможностью исправить ситуацию и обеспечить Украине вес на международной арене является повышение конкурентоспособности и развитие экономики страны (***Главком: Новости политики и экономики // Коммунистам жаль, что Украина отказалась от ядерного оружия*** (<http://glavcom.ua>). – 2011. – 24.10).

***

Ухвалення законопроекту про часткове повернення повноважень Верховному Суду України – це спроба демонструвати європейське обличчя. Про це в ексклюзивному коментарі сказав народний депутат від НУ – НС Ю. Кармазін.

«Спочатку вони (влада. – Ред.) три місяці тому зруйнували судову систему. І от зараз люди стоять у величезній черзі до Верховного Суду України, де накопичилося близько 10 тис. справ. Подібна ситуація в адміністративних судах. Дійшло до того, що справи просто не реєструють. Люди пишуть Президенту...» – підкреслив Ю. Кармазін.

Він також зазначив, що закон повертає тільки частку повноважень Верховному Суду. «Так, Вищий спеціалізований суд має вирішити, а чи може на нього Верховному Суду розглядати скаргу, чи не можна. А людина це рішення не може оскаржити, тобто все вирішується у суді нижчої інстанції... Це як, наприклад, я хочу поскаржитися вашому начальнику, однак не можу, поки ви мені не дозволите... Це український маразм, маразм В. Януковича, М. Азарова», – додав політик.

На запитання про те, чи збільшення кількості суддів Верховного Суду означає, що готується місце під когось, Ю. Кармазін відповів так: «Насправді жодного збільшення повноважень не відбулося, тому що до ухвалення так званої судової реформи було близько 100 судів, які були призначені безстроково, частина з них пішла і їх стало 47, а тепер вони це просто зафіксували».

Нагадаємо, що Верховна Рада повернула Верховному Суду частину повноважень. Документом, зокрема, повернули Верховному Суду право переглядати рішення. Водночас ВСУ може розглядати кримінальну справу лише в разі якщо відповідний дозвіл дасть Вищий спеціалізований суд з розгляду цивільних та кримінальних справ (*Фундація «Відкрите суспільство» (www.deputat.org.ua). – 2011. – 24.10).*

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович підписав закони:

– Закон України № 3714-VI «Про внесення зміни до ст. 28 Закону України “Про землеустрій” щодо скорочення строку складання документації із землеустрою»;

– Закон України № 3814-VI «Про ратифікацію Протоколу між Кабінетом Міністрів України та урядом Республіки Молдова про внесення змін до Угоди Між урядом України та урядом Республіки Молдова про взаємне визнання прав та регулювання відносин власності від 11 серпня 1994 р.»;

Закон України № 3815-VI «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Йорданського Хашимітського Королівства про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.10).*

***

Відповідно до ч. 2 ст. 94 Конституції Президент України В. Янукович повернув зі своїми пропозиціями для повторного розгляду Верховною Радою Закон «Про документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України» (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.10).

***

Президент України В. Янукович перебував 21–23 жовтня з державним візитом у Республіці Куба.

У присутності Президента України В. Януковича було підписано Установчу угоду між Торгово-промисловою палатою України та Торговою палатою Куби щодо створення українсько-кубинської Ділової ради.

Церемонія відбулася в рамках роботи українсько-кубинського бізнес-форуму, що відкрився в Гавані 21 жовтня.

Документ розроблено з метою активізації діяльності підприємницьких асоціацій, налагодження прямих контактів та поживлення двосторонніх економічних відносин, активізації промислової і торговельної діяльності між фірмами двох країн, вивчення можливостей для реалізації перспективних угод між зацікавленими сторонами.

Діяльність Ради також сприятиме обміну делегаціями представників ділових кіл та активізації контактів між фахівцями в галузі торгівлі і промисловості України та Куби (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.10).*

***

Президент України В. Янукович переконаний, що нинішній обсяг торгівлі між Україною та Кубою не відповідає реальним можливостям сторін та має вагомий потенціал для зростання. Про це він заявив під час українсько-кубинського бізнес-форуму в Гавані. «Ми приїхали для того, щоб значно активізувати наші торговельно-економічні відносини», – наголосив В. Янукович.

Україна, підкреслив Президент, «надає важливого значення подальшому розвитку двосторонніх відносин з Кубою, з якою нас поєднують багаторічні дружні зв'язки та успішне співробітництво». «Маю надію, що мій візит на Кубу дозволить консолідувати досягнуті здобутки та створити передумови для переведення українсько-кубинських відносин на якісно новий рівень взаємовигідного партнерства», – сказав В. Янукович. Він також звернув увагу на те, що нині Куба вдосконалює національну модель економіки і вже має на цьому шляху позитивні зрушення. «На мій погляд, це є сприятливим фактором для розширення присутності українських та кубинських підприємств на ринках наших країн», – додав Президент.

Глава держави також висловив сподівання, що плідна робота українсько-кубинського бізнес-форуму сприятиме нарощуванню двостороннього товарообігу між Україною та Кубою та збільшенню інвестицій в економіку обох країн (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.10).*

***

Президент України В. Янукович наголошує, що Україна позитивно оцінює перспективи своєї економічної співпраці з Республікою Куба. Про це він заявив на українсько-кубинському бізнес-форумі в Гавані.

Глава держави, зокрема, високо оцінив ефективність проведеного в листопаді минулого року в Гавані 10-го засідання Міжурядової українсько-кубинської комісії з торговельно-економічного та науково-технічного співробітництва. Він підкреслив важливість роботи цього органу для реалізації потенціалу взаємодії, який мають Україна та Куба в торговельній, промисловій, інвестиційній, науковій сферах. «Поглиблення такої співпраці

відповідає нашим стратегічним цілям і прагненням обох держав», – підкреслив В. Янукович.

Глава держави також звернув увагу на те, що в Україні останнім часом відбулося пожвавлення у ключових секторах економіки. Зокрема, промислове виробництво зросло майже на 9 %, будівництво – на 13 %, аграрна галузь – більш ніж на 10 %. «Цього року Україна планує отримати врожай зернових на рівні понад 50 млн т, що на 11 млн т більше, ніж торік», – додав Президент.

Одним з пріоритетних напрямів подальшої роботи з модернізації економіки України В. Янукович назвав покращення умов ведення бізнесу. Він укотре наголосив, що уряд докладає значних зусиль для вдосконалення механізмів державної регуляторної політики з метою зменшення втручання держави в підприємницьку діяльність (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.10.*)

***

Відкриття вже наступного року прямого авіаційного сполучення між Україною та Кубою спрацює на активізацію контактів між двома державами. Таке переконання висловив Президент України В. Янукович під час українсько-кубинського бізнес-форуму.

На думку глави держави, ідеться про пожвавлення ділових зв'язків та туристичного обміну, зміцнення людських контактів між українським та кубинським народами в цілому. «Переконаний, що традиційні відносини дружби та взаєморозуміння між нашими країнами будуть і надалі запорукою плідного двостороннього співробітництва», – наголосив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.10.*)

***

У Гавані Президент України В. Янукович відвідав Центр генної інженерії та біотехнологій Куби. Глава держави переглянув презентацію щодо роботи Центру та нових розробок кубинських фахівців. Він також оглянув наукові лабораторії закладу та зразки готової продукції.

Україна зацікавлена в налагодженні плідного співробітництва з Кубою у сфері науки та сучасних технологій на рівні міністерств та відомств, академічних кіл та НДІ, зазначив В. Янукович під час бесіди з керівництвом та співробітниками Центру. Глава держави також підкреслив, що в Україні приділяється велика увага запровадженню сучасних наукових медичних досліджень у практику (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.10.*)

***

У рамках державного візиту до Куби Президент України В. Янукович поклав квіти до Меморіалу Х. Марті на центральному майдані Гавани – площі Революції.

Пролунали Державні гімни України та Куби, учасники церемонії вшанували пам'ять кубинського патріота хвилиною мовчання. Глава Української держави також відвідав Музей Х. Марті та зробив запис у Книзі почесних гостей Меморіалу *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.10).*

***

22 жовтня у Гавані відбулася офіційна церемонія зустрічі Президента України В. Януковича та Голови Державної Ради Республіки Куба Р. Кастро.

Військовий оркестр виконав Державні гімни України та Куби, В. Янукович і Р. Кастро обійшли стрій воїнів Почесної варти. Церемонія завершилася представленням делегацій України та Куби.

Після цього розпочалася зустріч Президента України та Голови Державної Ради Республіки Куба у вузькому колі. Зустріч пройшла в Будинку Державної Ради Республіки Куба *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 22.10).*

***

Голова Державної Ради Куби Р. Кастро вручив Президентіві України В. Януковичу найвищу нагороду Республіки Куба – орден Х. Марті.

Як було відзначено під час вручення ордену, високу нагороду В. Янукович отримав за особистий внесок у розвиток двосторонніх відносин двох країн, а також «на знак поваги та любові» кубинського народу до українського народу.

Президент подякував керівництву Куби за високу нагороду. «Ця нагорода – запорука подальшої дружби між Україною і Кубою... Я глибоко вдячний кубинському народові, керівництву держави за таку високу оцінку», – сказав В. Янукович *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 22.10).*

***

Президент України В. Янукович переконаний, що Україна та Куба в майбутньому продовжуватимуть підтримувати високий рівень взаємної довіри та ефективного співробітництва. Про це він сказав у Гавані під час церемонії вручення йому найвищої нагороди Куби, що відбулася після зустрічі Президента України з Головою Державної Ради Куби.

Глава держави зокрема подякував кубинській стороні за допомогу в оздоровленні українських дітей, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС (за програмою «Діти Чорнобиля» у ЛОЦ «Тарара» з 1990 р. курс лікування та оздоровлення пройшли понад 24 тис. дітей.)

В. Янукович також побажав кубинському народу подолати труднощі, які нині стоять перед їхньою країною. «Переконаний: останні події, які відбуваються на Кубі, свідчать про те, що керівництво держави налаштоване на рішучі дії, на модернізацію країни заради покращення життя людей. Те, що

я сьогодні почув під час зустрічі з Р. Кастро, – це слова досвідченої мудрої людини, яка дбає про майбутнє своєї країни і бачить шлях її подальшого розвитку та прогресу», – підкреслив Президент України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 22.10).

***

Президент України В. Янукович провів зустріч з Ф. Кастро. Зустріч у форматі «віч-на-віч» тривала понад дві години (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 22.10).

***

Україна вдячна Кубі за активну реалізацію програми «Діти Чорнобиля». На цьому наголосив Президент України В. Янукович під час відвідання лікувально-оздоровчого центру «Тарара», де вже протягом 21 року проходять оздоровлення та реабілітацію українські діти, постраждалі в результаті аварії на ЧАЕС. «Я хотів би подякувати всім за ту величезну роботу, яка проводилася і проводиться – від усіх сімей, Української держави і українського народу», – сказав В. Янукович.

Глава держави визнав, що реабілітація постраждалих унаслідок Чорнобильської катастрофи дітей є нелегкою справою. «У нас великий борг перед вами – перед людьми і перед державою. Та наполегливість у цій справі, яку ви демонстрували протягом усіх років, не може бути не поміченою. Великий вам за це уклін», – сказав Президент, звертаючись до колективу ЛОЦ «Тарара».

Керівництво центру ознайомило главу Української держави з програмою лікування та оздоровлення українських дітей. Президент також переглянув відеопрезентацію діяльності ЛОЦ «Тарара».

Головний лікар програми «Діти Чорнобиля» Хуліо Медіна де Армас, звертаючись до В. Януковича, зазначив: «Ми намагалися зробити все, щоб українські діти протягом цих років отримали тут, у “Тарара”, свою другу домівку» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 22.10).

***

Україна виділятиме кошти зі свого Державного бюджету на підтримку програми «Діти Чорнобиля», що реалізується на Кубі. Про це повідомив Президент України В. Янукович під час візиту до лікувально-оздоровчого центру «Тарара», де реабілітуються українські діти, постраждалі внаслідок аварії на ЧАЕС.

За словами глави держави, за час існування програми «Діти Чорнобиля» вона реалізувалася виключно коштом кубинської сторони. Віднині, підкреслив В. Янукович, фінансування проекту здійснюватиметься також державним коштом України. «20 років Куба несла велике матеріальне

навантаження, здійснюючи програму “Діти Чорнобиля”, але зараз прийшов час, і ми повинні вам запропонувати відповідні кошти за ці послуги», – наголосив Президент, додавши, що українська сторона зацікавлена в продовженні цієї програми.

За словами В. Януковича, ця тема обговорювалася під час його зустрічей з Раулем і Ф. Кастро (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 22.10).

***

Президент України В. Янукович передав подарунки кубинському лікувально-оздоровчому центру «Тарара», де вже понад 20 років за програмою «Діти Чорнобиля» оздоровлюються українські діти.

Під час спілкування з керівниками центру і програми, маленькими пацієнтами та їхніми батьками В. Янукович підкреслив: «Україна робитиме все необхідне, щоб програма “Діти Чорнобиля” успішно продовжувала свою роботу». Одним із важливих кроків у цьому напрямі глава держави назвав подальшу спільну українсько-кубинську підтримку цього проекту.

Глава держави передав ЛОЦ «Тарара» медичні матеріали, побутову техніку, спортивний інвентар та книжки. В. Янукович також посадив дерево на території центру (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 22.10).

***

Зовнішня політика України завжди буде спрямована на захист національних інтересів. На цьому наголосив Президент України В. Янукович в інтерв'ю журналістам.

Коментуючи укладену Україною угоду про зону вільної торгівлі з країнами СНД, глава держави нагадав: цей документ готувався давно. «Україна та інші країни СНД давно готували цю угоду, і ця угода – довга робота і довгоочікуваний результат. Але вона ніяк не передбачає, що перешкоджатиме питанням європейської інтеграції України. І всі інтеграційні питання, які ми сьогодні вирішуємо, не мають під собою змісту дружити проти когось», – наголосив Президент.

Глава держави зауважив: складна економічна ситуація у світі вимагає від України активних зусиль щодо інтеграції національної економіки у світову. «Я говорив і хочу ще раз сказати – наша зовнішня політика передбачає прагматичний підхід у вирішенні економічних питань, економізацію наших зовнішньоекономічних процесів із багатьма центрами розвитку у світі», – сказав В. Янукович. «Ми повинні створювати інструменти протистояння кризовим явищам, які сьогодні є у світі. Іншого шляху ми не бачимо. Політизація цього процесу йде тільки на шкоду», – резюмував глава Української держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 22.10).

***

Україна та Куба посилюватимуть своє двостороннє співробітництво. Про це заявив Президент України В. Янукович в інтерв'ю представникам ЗМІ під час відвідин лікувально-оздоровчого центру «Тарара» на Кубі. «У багатьох напрямках будемо поживлявати роботу, контакти і підвищувати товарообіг між країнами», – сказав глава держави.

За його словами, одним з інструментів реалізації вже досягнутих домовленостей стане створена Ділова рада між торговими палатами України та Куби. «У наших відносинах була невелика пауза... Ми приїхали сказати, що наші відносини увійшли у звичний для нас дружній режим», – підкреслив В. Янукович.

Президент України назвав прогнозованими результати свого державного візиту до Республіки Куба: «Ми чекали, що зустрінемо тут однодумців, тих людей, які традиційно підтримують дуже добрі ділові та дружні відносини з українським народом», – сказав глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 22.10).

***

Президент України В. Янукович під час зустрічі з Ф. Кастро обговорив питання співробітництва України і Куби. «У нас була дуже цікава розмова», – повідомив глава Української держави під час спілкування з журналістами.

За словами В. Януковича, під час зустрічі йшлося, зокрема, про співробітництво в медичній сфері. «Ми обговорили питання фундаментальних досліджень – що стосується мікробіології, попередження та лікування важких захворювань. Ми домовилися, що Україна та Куба за цілою низкою напрямів медичної співпраці укладуть угоди... особливо щодо лікування і реабілітації онкохворих», – зазначив глава держави.

«Я мав чудову зустріч з Ф. Кастро. Я побачив людину, яка живо цікавиться світовою політикою, економікою», – сказав Президент України. За словами В. Януковича, Ф. Кастро передав вітання українському народу з побажаннями успіхів.

Глава Української держави побажав керівництву Куби успіхів на шляху модернізації країни. «Ми дуже хочемо, щоб ті реформи, які почалися на Кубі, були успішними і привели її до процвітання та покращення життя кубинського народу», – наголосив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 22.10).

***

Президент України В. Янукович відвідав кубинсько-канадське спільне підприємство «Енергаз».

Глава Української держави поспілкувався з керівництвом підприємства й енергетичної галузі Республіки Куба, а також переглянув презентацію роботи

«Енергазу» (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 23.10).

***

23 жовтня Президент України В. Янукович завершив державний візит до Республіки Куба. З Куби Президент України відбув з державним візитом до Федеративної Республіки Бразилія (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 23.10).

***

Президент України В. Янукович висловив співчуття Президенту Турецької Республіки Абдуллі Гюлю у зв'язку з численними людськими жертвами і значними руйнуваннями, що сталися внаслідок землетрусу в Туреччині.

«Із великим сумом сприйняли в Україні звістку про людські жертви і значні руйнування в Турецькій Республіці, що сталися внаслідок землетрусу.

Від імені народу України та від себе особисто висловлюю Вам і родинам загиблих глибокі співчуття, а також прошу передати слова підтримки всім постраждалим унаслідок цієї природної катастрофи», – ідеться у співчутті глави Української держави (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 23.10).

***

Президент України В. Янукович доручив Кабінету Міністрів надати всю можливу допомогу, якої потребує Турецька Республіка для ліквідації наслідків руйнівного землетрусу (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 23.10).

***

Застосування бразильською стороною українських наукових розробок та технологій є вигідним для обох країн. Про це заявив Президент України В. Янукович в інтерв'ю українським журналістам у Сан-Паулу.

«90 % відносин України і Бразилії будуватиметься на тому, що ми в цьому регіоні будемо втілювати наші технології», – зауважив В. Янукович, додавши, що ця тема обговорювалася під час зустрічі з представниками ділових кіл Бразилії. «Вони захоплюються тим, що ми маємо в авіа-, судно- та машинобудуванні, авіакосмічній, транспортній галузі. Тут величезна інфраструктура, і тут є де попрацювати», – сказав Президент (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 24.10).

***

Реалізація проекту «Циклон-4 – Алкантара» відбувається за графіком. Про це Президент України В. Янукович повідомив в інтерв'ю

українським ЗМІ у Сан-Паулу. «Ми сьогодні йдемо за тим уточненим графіком, який розробили ще минулого року», – підкреслив глава держави. Він додав, що затримка з реалізацією проекту була пов'язана з проблемами фінансування.

Глава держави назвав цей проект вигідним, таким, що дасть можливість розвиватися авіакосмічній галузі. Президент висловив упевненість, що технології, які Україна використовує в рамках реалізації проекту «Циклон-4 – Алкантара», можна буде застосовувати також у народному господарстві. «Це технології, які ми поступово будемо передавати в народне господарство. Це найсучасніші технології – те, чого нам дуже часто не вистачає», – зазначив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 24.10).

***

Президент України В. Янукович на прохання українських журналістів поділився своїми враженнями про зустріч з Ф. Кастро, яка відбулася під час його візиту до Республіки Куба. «Я побачив цю людину абсолютно життєздатною, дуже енергійною, побачив життєлюбця», – підкреслив Президент.

Глава Української держави зазначив, що Ф. Кастро йому розповів, що його брат – Голова Державної Ради Республіки Куба Р. Кастро – щодня радиться з ним щодо рішень, які стосуються життєдіяльності країни.

За словами В. Януковича, Ф. Кастро «дуже добре ставиться і налаштований до України з душевним теплом». «Ця людина наповнена глибокою суттю, розмірковуваннями над усім тим, що сьогодні відбувається у світі. Він дуже багато думає про реформування країни – яким чином досягти результатів», – сказав глава Української держави.

В. Янукович зазначив, що він багато чув про кубинського лідера від космонавта Г. Берегового, з яким Ф. Кастро підтримував дружні відносини. «Я порівняв Кастро з Г. Береговим – і вони дійсно у чомусь схожі» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 24.10).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров відбув з робочою поїздкою до Дніпропетровської області.

Глава уряду ознайомиться з ходом будівництва об'їзної дороги Дніпропетровська та з'їздив з Кайдацького мосту. Після цього М. Азаров візьме участь у церемонії покладання квітів до монументу Вічної слави з нагоди відзначення дня визволення Дніпропетровщини від фашистських загарбників. Потім Прем'єр-міністр відвідає Дніпропетровський національний університет імені Гончара, де виступить з лекцією з питань соціально-економічного розвитку України.

Крім того, М. Азаров відвідає ДП «КБ «Південне» імені М. К. Янгеля та ДП «ВО Південний машинобудівний завод імені О. М. Макарова».

Прем'єр-міністр також візьме участь в урочистих заходах з нагоди 100-річчя від дня народження М. К. Янгеля. Свою поїздку глава уряду завершить ознайомленням з ходом будівництва ТОВ «Металургійний завод “Дніпросталь”» (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2011. – 25.10).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров узяв участь у церемонії вручення Державних премій України в галузі науки і техніки.

«Наш уряд приділяє і приділятиме надзвичайно серйозну увагу розвитку науки, техніки та найсучасніших технологій. Ми в цьому вбачаємо найголовнішу умову для модернізації нашої країни», – заявив М. Азаров. При цьому він підкреслив, що йдеться про розвиток як фундаментальної, так і прикладної науки.

Водночас глава уряду підкреслив, що саме за допомогою науки потрібно вирішити питання збільшення енергоефективності, запровадження енергоощадних технологій і альтернативних джерел палива. Також важливим, за його словами, є розвиток наукових розробок у галузі медицини, зокрема запровадження передових методів діагностики та лікування.

Прем'єр-міністр України М. Азаров закликав науковців зосередитися на пошуку нових напрямків розвитку науки, в яких Україна може зайняти провідні позиції в світі. М. Азаров зазначив, що уряд створює стимули для залучення молоді до наукової діяльності: «Зараз молодь і покоління середнього віку з науки пішли займатися бізнесом, і в результаті у нас утворився розрив. Кому ми передаватимемо ті наукові здобутки, які маємо, хто розвиватиме нашу науку в майбутньому? Адже нашим науковцям дійсно є чим пишатися і є що покласти в основу для розвитку. Ми будемо все робити, щоб цей розрив ліквідувати і дати стимули для того, щоб у науку йшла працювати молодь» (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2011. – 24.10).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров переконаний, що нові газові контракти з Росією відповідатимуть довготерміновим інтересам України. Про це він заявив в ефірі телеканалу «Інтер».

«Ми намагаємося знайти баланс інтересів. Наші домовленості відповідатимуть довготерміновим інтересам України», – сказав М. Азаров.

За його словами, газові контракти з Росією незабаром будуть переглянуті. Водночас глава уряду підкреслив, що Україна готова до компромісів під час укладення нових газових контрактів з РФ (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2011. – 22.10).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров провів чергове засідання економічного прес-клубу. Основною темою обговорення учасників заходу було підписання угоди про утворення зони вільної торгівлі з країнами СНД та завершення переговорного процесу про підписання такої угоди з Європейським Союзом.

За словами М. Азарова, підписання угоди про ЗВТ в рамках СНД трактується некоректно: «Кажуть, раз ви підписали цю угоду, значить ви рухаєтеся в Азію. Та нічого подібного: ми як були в центрі Європи, так і залишаємося там, просто товари наші будуть вільніше рухатися».

Прем'єр-міністр відзначив, що ринок країн СНД є дуже перспективним для збуту товарів вітчизняного виробництва. Він назвав підписаний договір «проривом» у взаємовідносинах України та країнами Співдружності. «Виграш для України – колосальний. Це для нас реальна можливість покращити наші торговельні баланси», – підкреслив М. Азаров.

Глава уряду наголосив, що в жодному разі не можна протиставляти зону вільної торгівлі з СНД і Європейським Союзом. При цьому він повідомив, що підписання відповідної угоди з ЄС ще попереду: «Скажу тільки, що переговори перебувають у завершальній стадії, практично всі спірні питання врегульовані, залишилися певні моменти, які, думаю, відшліфуються, але договір готовий до підписання». За його словами, тапер слово за Європейським Союзом. Позиція України, відзначив М. Азаров, незмінна: «Ми вважаємо, що договір взаємовигідний, ніяких поступок Україні не робиться, здійснюється взаємовигідний доступ на ринки наших країн».

У свою чергу головний науковий співробітник Інституту економіки та прогнозування НАНУ В. Сіденко, який був запрошений на засідання прес-клубу як експерт, зауважив, що підписання декількох регіональних угод про створення ЗВТ – це нормальна світова практика. «Абсолютна більшість країн – членів СОТ мають одночасно по декілька таких угод, а окремі країни, такі як Мексика, – більше десятка», – підкреслив він.

За словами В. Сіденка, у прагненні України підписати угоди про зону вільної торгівлі одночасно з різними партнерами нічого незвичайного немає: «Ніяких суперечностей між створенням ЗВТ з СНД і ЄС нема, якщо мова йде про те, що ці договори підписуються на принципах СОТ. Тому такий курс вписується у світові тенденції» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2011. – 24.10).

***

У межах підготовки угоди про зону вільної торгівлі Україна домовилась із Євросоюзом про безмитний імпорт близько 48 тис. автомобілів на рік, вироблених у країнах ЄС. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час зустрічі з головою Міжнародної організації автовиробників (ОІСА) Івом ван дер Страатеном.

«Наші споживачі повинні мати змогу купувати будь-які автомобілі. А нашому автопрому необхідно підніматися на рівень світових виробників і достойно конкурувати з ними. Ми провели переговори з ЄС у межах створення ЗВТ і домовилися про безмитне ввезення близько 48 тис. автомобілів на рік», – зазначив М. Азаров.

Він підкреслив, що така кількість відповідає традиційному обсягу імпорту у докризових 2005–2007 рр. Прем'єр також пообіцяв, що уряд всіляко

сприятиме розвитку українського автопрому та іноземним інвестиціям в цю галузь (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 24.10).*

***

Уряд створить умови для залучення інвестицій та для відновлення докризового рівня вітчизняного автомобілебудування. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час зустрічі із генеральним секретарем Міжнародної організації автовиробників (ОІСА) Івом ван дер Страатеном. «Безумовно, ми підтримуватимемо вітчизняне автомобілебудування. Зараз це питання вивчається Міністерством економіки. Наше завдання – створити такі умови, за яких наш автопром розвивався б успішно», – зазначив М. Азаров.

Він додав, що уряд очікує на пропозиції від вітчизняних автовиробників, зокрема асоціації «Укравтопром», щодо необхідних заходів, які сприятимуть розвитку галузі. Крім того, Кабмін вживатиме заходів для активізації іноземного інвестування в українську автомобільну галузь та забезпечить вигідні умови для іноземних інвесторів, які займатимуться автомобілебудуванням в Україні.

М. Азаров навів приклад, що нині електроенергія в Україні вп'ятеро дешевша, ніж у Європі, порівняно дешева і водночас кваліфікована робоча сила тощо. Прем'єр-міністр відзначив, що така ситуація зберігатиметься певний час і надалі, а тому іноземні інвестори, розміщуючи свої виробництва в Україні, матимуть істотні переваги.

Глава уряду додав, що візит генерального секретаря Міжнародної організації автовиробників сприятиме налагодженню співпраці між українськими та іноземними автовиробниками. «Ми сподіваємося, що ваша організація сприятиме співробітництву нашого автопрому зі світовими виробниками автомобілів», – сказав він.

Ів ван дер Страатен у свою чергу зазначив, що Україна має значний потенціал для залучення іноземних інвестицій. «Якщо говорити про інвестиційні можливості України, то я переконаний: у вашої країни є надзвичайний потенціал», – наголосив глава ОІСА. Він підкреслив, що Україна має усі можливості стати надійним і перспективним партнером для іноземних компаній у галузі автомобілебудування (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 24.10).*

***

Жодних підвищень тарифів на газ для населення наразі не планується. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров 23 жовтня під час інтерв'ю програмі ТСН на каналі «1+1».

«Ми налаштовані на те, щоб домовитися з Російською Федерацією, домовитися про прийнятну ціну на газ», – зазначив М. Азаров, заявивши, що остання зустріч з головою уряду Росії В. Путіним дає підстави думати, що «домовленість достатньо близько». «Саме цьому ми не плануємо зараз жодних підвищень тарифів на газ», – запевнив глава уряду України.

Водночас він додав, що, якщо збережеться «вбивча ціна на газ, яка витікає з договору січня 2009 р.», тоді складеться безвихідна ситуація, в якій підвищення тарифів буде єдиним виходом.

«Ми просто будемо у безвихідній ситуації і будемо змушені піти на це», – сказав М. Азаров. Утім, наразі Прем'єр-міністр України оптимістично оцінює ситуацію. «Давайте не будемо забігати наперед і не будемо лякати того “птаха удачі”, який, як мені здається, все-таки повинен нарешті приземлитися на Україну», – сказав глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 24.10).

***

Договір про зону вільної торгівлі вигідний усім сторонам. Адже документ містить зобов'язання сторін не погіршувати торгові режими, не застосовувати ніяких нових обмежень у торгівлі, які існують сьогодні. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров в інтерв'ю програмі ТСН на телеканалі «1+1» 23 жовтня.

«Цей договір вигідний всім», – зазначив М. Азаров. При цьому він додав, що надзвичайно важливо, що сторони домовились упродовж обмеженого часу відмовитися повністю від режиму вилучень у вільній торгівлі. «Тобто усунути все, що заважає вільній торгівлі наших країн», – зазначив глава уряду.

М. Азаров підкреслив, що через півроку після набрання чинності договором почнуться переговори про усунення всіх вилучень, які обмежують режим вільної торгівлі. І частина обмежень, у тому числі пов'язаних з експортним митом на нафту й газ, винесені в переговорний процес, результатом якого за зобов'язанням сторін має стати скасування вилучень і обмежень (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 24.10).

***

Глава уряду України М. Азаров надіслав телеграму співчуття прем'єр-міністру Турецької Республіки Реджепу Таїну Ердогану.

«З глибоким сумом в Україні сприйняли звістку про людські жертви та руйнування, спричинені землетрусом, – йдеться у телеграмі. – Щиро співчуваємо народу Турецької Республіки та поділяємо біль тих, хто постраждав внаслідок цієї природної катастрофи.

Від імені уряду України та від себе особисто висловлюю глибоке співчуття сім'ям загиблих» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 24.10).

***

На доручення Президента України уряд прийняв рішення надати гуманітарну та технічну допомогу Турецькій Республіці. Відповідне рішення ухвалено Кабінетом Міністрів 24 жовтня 2011 р.

Міністру надзвичайних ситуацій В. Балозі доручено опрацювати з Посольством Турецької Республіки в Україні питання щодо того, яка саме допомога потрібна з боку України у зв'язку з землетрусом у Туреччині.

За повідомленням міністра, українські рятувальники з технічними засобами, з навченими на пошук людей собаками готові в будь-який момент вилетіти до Туреччини і надати необхідну допомогу (*Урядовий портал (www.ktm.gov.ua). – 2011. – 24.10).*

***

Діяльність Міжвідомчої комісії з питань протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств, яка більш відома як «антирейдерська комісія», буде активізовано. Відповідне рішення ухвалено Кабінетом Міністрів 24 жовтня 2011 р.

Головою комісії був призначений перший віце-прем'єр-міністр, міністр економічного розвитку і торгівлі А. Ключев. Діяльність цього робочого органу уряду сприятиме оперативному вирішенню конфліктних ситуацій, які, за повідомленнями громадських організацій та засобів масової інформації, знову почали з'являтися в Україні.

Головне завдання, яке ставиться перед комісією, – викоринити рейдерське свавілля та дати критичну оцінку чиновникам, які не чинять перепон цьому явищу або й потурають незаконним діям (*Урядовий портал (www.ktm.gov.ua). – 2011. – 24.10).*

***

Перший віце-прем'єр-міністр України, міністр економічного розвитку і торгівлі А. Ключев перевіряв виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України.

На черговому засіданні Координаційного центру з виконання Плану, він перевіряв підготовку міністерств та відомств до проведення оціночної місії експертів Європейської комісії, Європейської служби зовнішньої діяльності та держав – членів ЄС, які прибудуть в Україну наступного тижня.

А. Ключев доручив прискорити виконання Плану організації підготовки проектів актів для реалізації Закону України «Про протидію торгівлі людьми», який був ухвалений урядом цього тижня. Зокрема, Міністерством юстиції, МОНмолодьспорту, МВС, МЗС, Мінсоцполітики та ДМС отримали доручення до 1 листопада подати пропозиції щодо національного координатора у сфері протидії торгівлі людьми.

Перший віце-прем'єр-міністр України також доручив прискорити доопрацювання проекту стратегії боротьби з дискримінацією в Україні з урахуванням результатів консультацій в інституціях ЄС та оцінки європейських експертів.

Учасники наради обговорили процес супроводження розгляду ряду законопроектів у Верховній Раді, зокрема про запобігання конфлікту інтересів у діяльності державних службовців та про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів (останній було ухвалено цього тижня в першому читанні) щодо вдосконалення процедур здійснення конфіскації. Також А. Ключев вислухав пропозиції щодо створення спеціального

уповноваженого органу з питань антикорупційної політики (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 22.10).

***

Кабінет Міністрів України схвалив Постанову «Деякі питання надання банкам державної фінансової допомоги та її використання» в рамках Закону України «Про банки та банківську діяльність». Документ датований 20 жовтня 2011 р.

Зазначена Постанова врегульовує надання державної фінансової допомоги відповідно до рішень Кабінету Міністрів України банку, на користь якого відчужуються активи та/або зобов'язання банку, у якому призначено тимчасову адміністрацію, у тому числі санаційному банку, створеному відповідно до ст. 86 Закону України «Про банки та банківську діяльність», за рахунок коштів державного бюджету або шляхом передачі державних облігацій України, випуск яких передбачений Державним бюджетом України на відповідний рік на зазначені цілі.

У рамках прийнятої постанови державна фінансова допомога надається банку, що здійснює банківську діяльність не менше двох років, є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, окрім Державного ощадного банку України, дотримується встановлених Національним банком економічних нормативів та вимог щодо формування обов'язкових резервів і своєчасно виконує зобов'язання перед клієнтами.

Постановою визначається перелік документів, які мають бути надані Національним банком для прийняття рішення щодо можливості надання державної фінансової допомоги (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 24.10).

ПОЛІТИКА

Екс-прем'єр Ю. Тимошенко подала апеляцію на рішення Печерського районного суду Києва по «газовому» делу. Об этом сообщил защитник Ю. Тимошенко С. Власенко.

Ранее экс-первый вице-премьер А. Турчинов сообщил, что Ю. Тимошенко согласовала окончательный вариант апелляции на обвинительный приговор и планирует передать ее в суд через администрацию следственного изолятора.

По словам А. Турчинова, экс-премьер сама вычитывала и приводила текст апелляционной жалобы к конечному варианту. При этом параллельно решение Печерского суда, принятое по результатам рассмотрения «газового» дела, будут обжаловать адвокаты Ю. Тимошенко.

Как известно, срок подачи апелляционной жалобы на приговор Печерского районного суда Киева, по которому Ю. Тимошенко приговорена к семи годам лишения свободы и выплате компенсации НАК «Нефтегаз

Украины», заканчивается 26 октября (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 24.10).

***

До начала кампании по очередным парламентским выборам 2012 г. экс-премьер-министр Ю. Тимошенко выйдет на свободу. Об этом журналистам заявил вице-спикер парламента Н. Томенко в Черкассах.

В связи с этим, по его словам, партия «Батьківщина» не собирается менять лидера. «Мы уверены, если не в Киеве, то где-нибудь в Страсбурге или Брюсселе, где больше правосудия и справедливости, мы завершим поход за свободой для Ю. Тимошенко. Пока мы с уверенностью смотрим на то, что Тимошенко будет на свободе до избирательной кампании и, конечно, будет возглавлять список», – сказал Н. Томенко (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 24.10).

***

Генеральная прокуратура Украины законно отменила постановление о закрытии уголовного дела против экс-премьер-министра Ю. Тимошенко о неуплате налогов корпорацией ЕЭСУ. Об этом заявил экс-генеральный прокурор С. Пискун, который принимал решение о закрытии данного дела в 2005 г.

«Если Генеральный прокурор считает, что необходимо провести расследование, он имеет право отменить постановление и провести его. Точка. Это абсолютно законное действие», – сказал экс-генпрокурор.

При этом С. Пискун напомнил, что уголовное дело было закрыто им не из-за отсутствия состава преступления, а по причине недоказательства вины. «Несколько месяцев назад был разговор с В. Пшонкой по этому поводу, и я сам ему посоветовал, чтобы он отменил это постановление и проверил ЕЭСУ, потому что там есть вопросы, которые до сих пор не решены. А на то время их решить было невозможно, потому что тогда суды приняли решение о закрытии этого дела по очень многим эпизодам, и расследование его тогда уже не имело никакого смысла», – пояснил С. Пискун.

Напомним, что ранее ГПУ отменила постановление о закрытии уголовного дела в отношении экс-преьера Ю. Тимошенко по фактам разворовывания 25 млн грн бюджетных средств и уклонения от уплаты свыше 20 млн грн налогов путем внедрения преступной финансовой схемы относительно расчетов за природный газ корпорацией «Единые энергетические системы Украины» и укрывательства доходов от деятельности ее оффшорной компании (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 24.10).

***

Срок давности по уголовному делу в отношении экс-преьера Ю. Тимошенко по факту разворовывания бюджетных средств и уклонения от уплаты налогов по расчетам за природный газ корпорацией

ЕЭСУ не истек, в связи с тем, что экс-премьер совершила новые преступления. Об этом сообщил начальник отдела связей со СМИ Генеральной прокуратуры Украины Ю. Бойченко.

«В уголовно-процессуальном законодательстве предусмотрено прекращение действия сроков ответственности в связи с совершением нового преступления. Поскольку эта цепь совершенных Юлией Владимировной преступлений не прерывалась, таким образом, никаких нарушений в сроках привлечения ее к уголовной ответственности нет», – сообщил Ю. Бойченко.

По его данным, ГПУ получила материалы из налоговой милиции, которая в ходе расследования других уголовных дел выявила незаконные сделки и операции без оплаты налогов по расчетам за природный газ. «В связи с этим руководство налоговой милиции обратилось к Генпрокурору для принятия процессуальных решений по данным вопросам», – сказал Ю. Бойченко, поясняя, почему именно сейчас возобновлено следствие по делу ЕЭСУ (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 24.10*).

***

Всеукраинская общественная организация «Союз защиты предпринимателей» обратилась к Президенту В. Януковичу с открытым письмом, в котором просит ветировать закон, запрещающий предоставление жилых помещений для производственных нужд.

«Принятие Верховной Радой Украины указанного законопроекта наносит значительный удар по бизнес-среде страны, прежде всего, по наиболее незащищенной его составляющей – малому бизнесу, поскольку предложенные изменения предусматривают запрет использования помещений в жилых домах для нужд производственного характера», – говорится в обращении.

Предприниматели отмечают, что действующая сегодня редакция ст. 6 Жилищного кодекса Украины запрещает предоставлять помещения в жилых домах для промышленных нужд, а в предложенной редакции Закона устанавливается запрет еще и на предоставление квартир в аренду для производственных нужд, что существенно расширяет спектр действия документа.

«Фактически, после принятия указанных изменений в Жилищный кодекс Украины, размещение в квартирах аптек, парикмахерских, магазинов и т. д. будет признано незаконным», – говорится в тексте обращения.

Кроме того, общественники обращают внимание Президента и на то, что результатом принятия таких изменений может стать полное уничтожение системы малого предпринимательства в стране. «Тысячи предпринимателей будут вынуждены выживать в арендованных в бизнес-центрах помещениях, а тысячи граждан останутся без единственного средства к существованию, который они получали путем сдачи в аренду своих квартир», – отмечается в письме (*Левый берег (<http://lb.ua>). – 2011. – 24.10*).

***

Оптимистические ожидания украинцев относительно следующего года снизились. Об этом свидетельствуют данные социологического опроса, проведенного исследовательским агентством IFAK Ukraine.

По его данным, в целом с оптимизмом смотрят в 2012 г. 40 % украинцев, не разделяют оптимизма 36 % населения Украины.

В конце 2010 г. оптимистичные прогнозы на текущий год давали, соответственно, 47 %, а пессимистичные – 28 % украинцев. Вместе с тем 35 % жителей Украины уверены в улучшении своего финансового положения в следующем году, ухудшения ожидают 23 % опрошенных.

Опрос был проведен исследовательским агентством IFAK Ukraine в период с 24 сентября по 7 октября 2011 г. в городах Украины. Всего было опрошено 1 тыс. респондентов в возрасте от 18 до 60 лет. Предельная ожидаемая ошибка выборки составляет $\pm 3,5$ %.

Как сообщалось, после мая 2010 г. оценки ситуации в стране ухудшались. Так, в октябре нынешнего года по сравнению с маем 2010 г. количество тех, кто считает, что дела идут в правильном направлении, уменьшилось с 42,5 % до 11,8 %, а количество тех, кто негативно оценивает события, происходящие в политике, экономике и социальной сфере, возросло с 35,7 % до 74,2 % (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 24.10).

***

Подписание соглашения о зоне свободной торговли с СНГ является скорее договором о намерениях, нежели реальным договором. РФ еще не готова обнулить пошлины с Украиной. Такое мнение высказал директор Международного фонда Блейзера О. Устенко.

«У меня большое количество вопросов, как это (ЗСТ с СНГ) можно имплементировать в жизнь. Вот почему я считаю, что то, что подписано с РФ или с СНГ, – это скорее договор о намерениях, нежели реальный договор... Потому что если ты просто вводишь ЗСТ с любой страной, ты просто обнуляешь импортные пошлины. Готова ли Украина снизить до нуля все импортные пошлины с Российской Федерацией, и готовы ли то же самое сделать россияне? У меня большое сомнение», – сказал О. Устенко.

При этом, по его мнению, подписание ЗСТ с СНГ имеет все шансы стать началом больших переговоров. «Я ожидаю, что это может быть началом длительных больших переговоров. С выездами технических миссий как с одной, так и с другой стороны. Серьезное лоббирование интересов через правительства своих собственных стран, например автомобилестроителей украинских и российских внутри своих стран... То же самое касается и сельскохозяйственной продукции. Вряд ли Россия сразу захочет открыться для нашего рынка зерна или для нашего рынка сахара. Но это начало пути», – отметил эксперт (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 24.10).

***

Соглашение о зоне свободной торговли в рамках Союза Независимых Государств никогда не заработает. Такое мнение озвучил экс-министр иностранных дел, заместитель председателя Политсовета партии «Наша Украина» В. Огрызко в эфире телеканала ТВі.

«Я не верю, что это соглашение с СНГ когда-то реально заработает ... Потому что зона свободной торговли означает свободный обмен товарами, людьми, капиталами, если зона свободной торговли начинается с исключений и ограничений, то она уже не свободна», – заявил он.

«Это опять политический проект, который нужен руководителям Российской Федерации для того, чтобы накануне соответствующих кампаний избирательных вновь провозгласить идею сборки теперь уже постсоветских земель в одну новую великую империю», – добавил В. Огрызко.

При этом он выразил убеждение, что соглашения о зоне свободной торговли с СНГ и Европейским Союзом «обе на базе ВТО, то есть здесь у нас особых проблем нет». «Россия просто не пойдет на то, чтобы торговать со странами постсоветского пространства на честной основе», – подчеркнул В. Огрызко (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>). – 2011. – 24.10).*

***

«Сильна Україна» зіллється з Партією регіонів приблизно через місяць. Про це повідомив в інтерв'ю журналістам лідер партії «Сильна Україна» С. Тігіпка.

За цей час, за словами С. Тігіпка, будуть проведені переговори, у тому числі з кадрових питань.

Відповідаючи на питання, коли відбудеться другий етап з'їзду партії, на якому планується ухвалити остаточне рішення про злиття з Партією регіонів, С. Тігіпка сказав: «Я думаю, що днів 20–30 нам треба, і після цього я попрошу своїх колег, щоб ми ще раз зібралися. Я тоді буду запрошувати і представників Партії регіонів. Я думаю ми напрацюємо певні спільні підходи і це вже поставить крапку в нашому об'єднувальному процесі».

С. Тігіпка пояснив, що на нинішній з'їзд представників Партії регіонів він не запрошував, оскільки знав, що це буде тільки перший етап.

Відповідаючи на питання, чи буде він у цей проміжок часу вести з «регіоналами» переговори про посади для представників «Сильної України», С. Тігіпка сказав: «Буду говорити і про посади також. Тому що є ціла низка молодих цікавих адміністраторів. Я бачу рівень і, повірте, у мене достатньо досвіду для того, щоб оцінити, наскільки цікавими можуть бути ці люди, яких ми пропонуємо у владу. І такі пропозиції ми найближчим часом будемо подавати» (*Фундація «Відкрите суспільство» (www.deputat.org.ua). – 2011. – 24.10).*

ЕКОНОМІКА

Антимонопольний комітет України оштрафував вісім підприємств загалом на 590 тис. грн за антиконкурентні узгоджені дії на ринку гречаної крупи.

Зокрема, до відповідальності притягнуто такі суб'єкти господарювання: ТОВ «Рідний продукт» (сmt Ювілейне, Дніпропетровська обл.), ТОВ «Сільхозсервіс» (м. Луганськ), ДП «Крупозавод Озерянка «ТзОВ «ІПС»» (с. Озерянка, Житомирська обл.), ТОВ «Сквирський комбінат хлібопродуктів» (м. Сквиря, Київська обл.), ЗАТ «Нива» (м. Луганськ), КП «Білоцерківхлібопродукт» (м. Біла Церква, Київська обл.), Фермерське господарство «Дар землі» (ст. Скібнево, Хмельницька обл.), ДП «Новоукраїнський комбінат хлібопродуктів» ДАК «Хліб України» (м. Новоукраїнка, Кіровоградська обл.).

Як встановив комітет, з січня по лютий 2010 р. зазначені суб'єкти господарювання безпідставно одночасно підвищили оптово-відпускні ціни на гречану крупу. Такі дії підприємств спричинили загальне економічно необґрунтоване підвищення цін на гречку та призвели до ущемлення інтересів споживачів. Відповідачі припинили порушення (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 24.10).*

***

З початку року залізниці України перевезли 9,518 млн т зернових вантажів, зокрема, 6,5 млн т перевезено на експорт. У внутрішньому сполученні перевезено 2,9 млн т зерна. Зокрема, Донецька залізниця перевезла 312,5 тис. т, Придніпровська – 975,1 тис. т, Південна перевезла 1922,6 тис. т, Південно-Західна залізниця – 2530,8 тис. т, Львівська – 486,5 тис. т, Одеська – 3290,9 тис. т.

Основні види зернових вантажів, що перевозяться: пшениця, ячмінь, зерно кукурудзи, насіння ріпаку та соняшнику.

Станом на 20 жовтня на припортових станціях, портових елеваторах та зерноперевалочних комплексах, на шляху прямування до них перебуває 16 365 завантажених зерновози. Загалом інвентарний парк вагонів-зерновозів «Укрзалізниці» становить 11 579 вагонів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 24.10).*

***

За останніми підрахунками Фонду державного майна України, до Державного бюджету від напрямів діяльності Фонду з початку року надійшло 12,3 млрд грн.

Найбільше коштів спрямовано від приватизації державного майна – 11,007 млрд грн. Від оренди державного майна надійшло 699,129 млн грн. Дивіденди на корпоративні права держави поповнили Держбюджет ще на 592,7 млн грн.

За всіма напрямками діяльності Фонду плани, визначені державним бюджетом, перевиконано. План приватизації виконано на 110 %, план з надходження коштів від оренди – на 106,74 %, план з надходження дивідендів – на 397,6 % (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 22.10).*

***

По оцінкам Департамента економічного аналізу і прогнозування Національного банку України, ріст ВВП України за дев'ять місяців поточного року залишався вище 5 %. Об этом говорится в сообщении НБУ.

Рост ВВП в III квартале превышал 6 % в годовом измерении и составил около 3 % за вычетом сезонного фактора. Рост индекса производства базовых отраслей (ИПБО) в сентябре незначительно замедлился (до 10,5 % в годовом выражении по сравнению с 11,6 % в августе) на фоне высокой базы сравнения прошлого года. За девять месяцев рост составил 10,2 % по сравнению с соответствующим периодом прошлого года.

Вследствие дальнейшего ухудшения внешнеэкономической конъюнктуры динамика экспортоориентированных отраслей в сентябре снизилась. Рост производства металлургии замедлился с 18,7 % в августе в годовом измерении до 7 % в сентябре, химической и нефтехимической промышленности – с 21,4 % до 9,4 % соответственно. Как следствие прирост промышленного производства в сентябре уменьшился до 6,4 % в годовом выражении (9,6 % в августе).

Однако это сокращение вклада в прирост ИПБО было компенсировано существенным ростом сельскохозяйственного производства (13,7 % за девять месяцев) благодаря высокому урожаю зерновых культур и овощей в текущем году, отмечают в НБУ. Рост объемов растениеводства за девять месяцев ускорился до 21,1 % (17,6 % за восемь месяцев), по состоянию на 30 сентября собрано 39,7 млн т зерновых культур, а их урожайность выше, чем в прошлом году, на 23,3 % (*МинПром – інформація бізнес-класа (http://minprom.ua). – 2011. – 24.10).*

***

Межбанковский рынок снова лихорадит из-за отсутствия доступных гривневых средств.

«Сейчас ликвидности нет ни у кого, и этого никто не скрывает», – отметил вчера председатель правления «Укрсоцбанка» Б. Тимонькин.

Несмотря на то что на корреспондентских счетах на утро пятницы было более 11 млрд грн, чего должно хватать для текущих операций, большая часть этой суммы сконцентрирована у нескольких правительственных банков. «Ликвидность есть только у Ощадбанка, “Укрэксимбанка” и “Укргазбанка”», – рассказал изданию первый заместитель председателя одного из крупнейших банков.

Дефицит средств вызвал резкий скачок их стоимости. По данным НБУ, межбанковские ставки кредитов овернайт в пятницу возросли до 21,8 % годовых, хотя еще в начале месяца – 5 октября – они составляли 7,5 %.

При этом многие сделки заключаются по более высокой цене, говорят банкиры. «Один банк из топ-10 искал месячные ресурсы. У нас есть деньги, и мы предложили по 30 %. Взяли без вопросов. На следующий день попробовали предложить по 40 %, они стали торговаться, но такой спрос есть, и это тревожная тенденция, которая очень напоминает кризис», – сказал изданию топ-менеджер одного из правительственных банков.

Последний раз столь высокие ставки на короткую гривню были 16 марта 2009 г. – 22,1 %, а после пика, достигнутого 25 февраля, – 68,6 % (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 25.10*).

***

Дефицит платежного баланса Украины в сентябре составил 2,044 млрд долл. Об этом говорится в сообщении Национального банка Украины. В нем отмечается, что это почти полностью нивелировало профицит, аккумулированный НБУ за предыдущие восемь месяцев.

Нацбанк подчеркнул, что этот дефицит был профинансирован за счет его резервов. Кроме того, еще на 1,2 млрд долл. золотовалютные резервы НБУ сократились в долларовом эквиваленте за счет курсовых колебаний, прежде всего, из-за ослабления евро к доллару.

«В результате по состоянию на 1 октября 2010 г. объем международных резервов составлял 35 млрд долл., что обеспечивает финансирование импорта будущего периода на протяжении 3,9 месяца», – говорится в сообщении НБУ.

Согласно данным Нацбанка всего в январе – сентябре 2011 г. профицит платежного баланса сократился до 73 млн долл. по сравнению с 6,501 млрд долл. за аналогичный период 2010 г. При этом дефицит текущего счета Украины за девять месяцев 2011 г. возрос в 10,8 раза. В частности, сократились годовые темпы роста экспорта товаров: в сентябре – до 26,8 % по сравнению с 36,1 % в августе.

Нацбанк объясняет это замедлением внешнего спроса и снижением цен на мировых товарных рынках. «Наибольшее ухудшение внешней конъюнктуры сказалось на черных металлах, объемы экспорта которых были лишь на 14 % выше, чем в сентябре 2010 г.», – подчеркивают в НБУ. В то же время рост импорта товаров замедлился не столь значительно: до 30,9 % против 33,7 % в августе.

Нацбанк также сообщил, что сальдо финансового счета в сентябре было отрицательным на уровне 1 млрд долл., тогда как в первые восемь месяцев сохранялся профицит – в среднем более 800 млн долл. Формирование отрицательного сальдо обусловлено прежде всего резким увеличением прироста оборота наличной валюты вне банков – до 1,8 млрд долл., отмечается в отчете Нацбанка (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 24.10*).

***

Срок действия ограничительных мер в отношении импорта украинского сахара в Россию истекает в 2014 г. Об этом заявил министр аграрной политики и продовольствия Н. Присяжнюк, комментируя создание зоны свободной торговли стран СНГ, куда вошли Россия и Украина.

«По сахару не убрали въездной барьер в виде пошлин в размере 300 долл. Но там четко прописано, что есть срок, после которого Россия не имеет права их продлить. Этот срок заканчивается в 2014 г. и дальше будет свободная торговля», – заявил министр.

Напомним, что сахар наряду с газом и нефтью входит в перечень изъятий из соглашения о зоне свободной торговли стран СНГ. Ранее российский Минсельхоз предложил продлить изъятие сахара из режима свободной торговли с Украиной до конца 2020 г. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2011. – 24.10).

***

Національний банк має намір випускати інвестиційні монети. Про це повідомив директор Департаменту з управління валютним резервом та здійснення операцій на відкритому ринку НБУ О. Дубохвіст.

«Нацбанк буде випускати не тільки пам'ятні та ювілейні монети, а й інвестиційні», – сказав він. За його словами, вони будуть прирівнюватися до золотих злитків, які можна буде вільно купувати і продавати.

Він також повідомив, що наразі у населення виникають певні незручності при операціях з банківським золотом. Одночасно, інвестиційні монети будуть легко обертатися і стануть надійним засобом для зберігання заощаджень громадян, які вони тримають вдома (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2011. – 24.10).

***

З часу скасування мит на експорт зерна ціни на внутрішньому ринку Україні змінюються неоднозначно. Про це повідомив генеральний директор УАК С. Стоянов.

Він зазначає, що кукурудза подорожчала з 1250–1300 грн за т на 330–350 грн за т – до 1600–1630 грн за т.

«Фактично сума мита додалася до колишньої ціни закупівлі. Чи надовго це? Це врахує час і обсяг надходжень з полів врожаю кукурудзи», – зазначає С. Стоянов. За словами гендиректора УАК, зростання цін пояснюється значно меншою конкуренцією для української кукурудзи на міжнародних ринках.

У той же час ціни на пшеницю, як продовольчу, так і фуражну, незважаючи на скасування експортних мит, за вказаний час не змінилися, залишившись на рівнях, відповідно, 1350–1200 грн за т, відзначає він.

«Причина – дуже слабкий попит з боку українських експортерів, пов'язаний з програшем у попередні три місяці конкурентної боротьби з росіянами, за які ті змогли надовго “забити” засіки основних покупців причорноморського зерна», – підкреслює С. Стоянов.

Також експерт додає, що на внутрішньому ринку ячменю, щодо якого збереглася дія експортного мита, без змін. За його даними, попит на локальних елеваторах компаній-експортерів ще нижче, ніж щодо пшениці – «ціни знаходяться на рівні 1200–1400 грн за т залежно від відстані місця продажу до портів».

Він вважає, що експортні мита «законсервували» ячмінь для внутрішнього споживання і «заморозили» закупівельні ціни на нього на рівні глибокої збитковості для виробників. Крім того, гендиректор УАК наголошує, що спільною проблемою для зернового ринку нині є черги на елеваторах з компаній, що бажають швидше відвантажити в порти своє зерно, насамперед кукурудзу (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2011. – 24.10*).

***

Реализация бензина в Украине через сеть АЗС, которая насчитывает 7423 единицы, в сентябре сократилась на 9,3 %, по сравнению с сентябрем 2010 г., до 294,4 тыс. т, а дизельного топлива – на 5,7 % – до 148,3 тыс. т. В объеме реализованного бензина 51,8 % приходилось на продажу бензина марок А-94–98, 43,5 % – А-90–93, 4,7 % – А-72–80, сообщила Государственная служба статистики.

В сентябре через сеть АЗС было продано в розницу светлых нефтепродуктов и сжиженного и сжатого газа для автомобилей на общую сумму 6,177 млрд грн, из которой 4,018 млрд грн (65,1 %) составлял розничный товарооборот от продажи бензина моторного и 1,705 млрд грн (27,6 %) – от продажи дизельного топлива, 309,2 млн грн (5 %) – от продажи сжиженного газа и 144,5 млн грн (2,3 %) – от продажи сжатого газа.

На 1 октября 2011 г. на АЗС в остатках насчитывалось 124,9 тыс. т бензина, 58,8 тыс. т дизельного топлива, 7,6 тыс. т сжиженного газа и 0,5 тыс. т сжатого газа. Напомним, средние розничные цены на нефтепродукты в Украине за девять месяцев 2011 г. возросли на 27–28 %. По данным Министерства экономики, цена на дизельное топливо возросла на 27,8 % до 9,60 грн/л на конец сентября с 7,51 грн/л в начале января. Стоимость автомобильного бензина А-95 возросла на 27,2 % до 10,3 грн/л с 8,1 грн/л. Следует отметить, что правительство создаёт очередные предпосылки для роста цен на автозаправках. Мининфраструктуры предложило добиться дополнительных поступлений в бюджет в размере 4,36 млрд грн за счёт повышения на 10 % акциза на бензин и более чем в пять раз – на дизельное топливо. Это приведёт к увеличению цен, а также создаст условия для наводнения рынка импортным низкокачественным топливом, отмечают эксперты. Мининфраструктуры предлагает предусмотреть в Законе «О государственном бюджете на 2012 г.» повышение ставки акцизного сбора на бензин с 182 до 200 евро за т, а на дизтопливо – с 42–90 до 120 евро за т.

Кроме того, в Мининфраструктуры настаивают на отмене действующей сейчас дифференцированной ставки на дизельное топливо. За счёт повышения акцизов планируется получить дополнительные 4,36 млрд грн для финансирования автодорожного комплекса Украины (*NEWSru.ua (http://rus.newsru.ua). – 2011. – 24.10*).